

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 226-33-82
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

10.10.2016 № 18-1864

На № _____ від _____

Народному депутату України
Рудику С.Я.

Щодо результатів аудиту
використання коштів субвенції
на придбання житла для сімей
загиблих військовослужбовців
та інвалідів, які брали участь в АТО

Шановний Сергію Ярославовичу!

На додаток до листа Рахункової палати від 21.03.2016 № 18-505 про розгляд Вашого звернення від 01.03.2016 № 396-08-618 повідомляємо, що в травні – серпні 2016 року проведено аудит ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців та інвалідів з числа військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції, під час якого здійснено також перевірку з порушених Вами питань. Звіт про результати аудиту розглянуто та затверджено на засіданні Рахункової палати 27.09.2016 (рішення Рахункової палати і звіт розміщені на веб-сайті Рахункової палати).

За результатами аудиту встановлено, що запровадження у 2015 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загиблих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також для інвалідів I - II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов (далі – субвенція), в сумі 367,7 млн грн дало змогу реалізувати права зазначеної категорії громадян на окремий вид соціального захисту – отримання житла протягом двох років. У 2015 році за рахунок субвенції поліпшено житлові умови 546 сім'ям загиблих військовослужбовців та 92 інвалідам I-II групи.

Водночас механізм управління коштами субвенції у 2015 році мав неузгодженості і правові прогалини в частині формування узагальненої інформації щодо потреби та стану забезпечення житлом сімей загиблих військовослужбовців та інвалідів I-II групи, напрямів спрямування коштів субвенції, граничної площі і вартості житла, яке придбавалося.

Потребує удосконалення механізм фінансування субвенції в частині запровадження граничних показників вартості одного квадратного метра і загальної площі при придбанні квартир.

Положення порядку та умов надання субвенції передбачають здійснення Мінсоцполітики розподілу субвенції пропорційно кількості сімей військовослужбовців та інвалідів, однак не передбачають урахування показників граничної норми загальної площі (за винятком однокімнатної квартири, яка надається самотній особі) та граничної вартості 1 кв. м житла. Це негативно впливає на обґрунтованість планування і розподіл субвенції, створює умови для застосування на місцях різних підходів до придбання житла та ризику корупційних дій, неекономного використання коштів субвенції.

Зокрема, середня вартість придбання 1 кв. м житла у двокімнатній квартирі в м. Новомосковську, де місцева влада не запроваджувала обмеження вартості його придбання, коливалася від 10,3 до 16,4 тис. грн, натомість у Кривому Розі, де таке обмеження мало місце, – 6,3 - 7,2 тис. гривень.

Через відсутність граничної вартості 1 кв. м житла вартість його придбання суттєво коливалася в межах навіть одного міста, зокрема, у м. Житомирі 1 кв. м загальної площі придбаних однокімнатних квартир коштував бюджету від 10,1 до 17,1 тис. грн (різниця майже у 70 відс.), а у м. Новограді-Волинському – від 12,5 до 17,7 тис. грн (різниця у 42 відсотки).

Додаткового нормативно-правового вдосконалення (осучаснення) потребують норми законодавства в частині територіального розміщення житла, що придбавається, та попереднього обліку його у комунальній власності.

За результатами аудиту встановлено факти придбання житла членам сімей загиблих військовослужбовців та інвалідам за їх згодою не за місцем їх перебування на квартирному обліку, що не відповідає вимогам п. 37 Правил обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, і надання їм жилих приміщень в Українській РСР, затверджених постановою Ради Міністрів УРСР та Української республіканської ради професійних спілок від 11.12.1984 № 470.

У Київській області таким чином придбано 40 житлових приміщень, у Житомирській області – 31 житлове приміщення.

Київською обласною держадміністрацією з метою усунення ризиків затримки в наданні житла самотійно спрощено встановлений Житловим кодексом, прийнятим за часів УРСР, порядок надання житла сім'ям загиблих військовослужбовців та інвалідам I-II групи. У 2015 році службою у справах дітей та сім'ї Київської обласної держадміністрації 95 квартир на загальну суму 62,8 млн грн, придбані за рахунок субвенції за тристоронніми договорами купівлі-продажу, не були передані в комунальну власність відповідних територіальних громад (відповідно, не проведені за бухгалтерським обліком), що є недотриманням п. 11 Порядку № 348 і ст. 48 Житлового кодексу. Ці квартири передали у власність безпосередньо сім'ям загиблих або інвалідам I-II групи з числа військовослужбовців – учасників АТО. Внаслідок відчуження

державного майна у спосіб, не передбачений чинними законами України, у його нових власників штучно виникли податкові зобов'язання.

Кабінетом Міністрів України, Мінфіном, Мінсоцполітики забезпечено фінансування бюджетної програми з надання субвенції у 2015 році в запланованих обсягах. Водночас при використанні коштів в окремих регіонах внаслідок неналежних управлінських рішень частина фінансового ресурсу залишилась невикористаною і була повернена наприкінці року до державного бюджету.

Затверджені на 2015 рік у державному бюджеті асигнування в сумі 367,7 млн грн повністю перераховані 24 обласним бюджетам і міському бюджету м. Києва, з них використано на придбання житла для сімей загиблих військовослужбовців та інвалідів із числа військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції, 346,5 млн гривень.

Залишок неосвоєних коштів субвенції на кінець 2015 року становив 21,3 млн грн, які повернено до державного бюджету. З них 12,7 млн грн, як показали результати аудиту, не використано внаслідок неналежних управлінських рішень при їх розподілі і використанні з боку місцевих органів влади (зокрема у Дніпропетровській області – 8,4 млн грн, Чернівецькій – 3,3 млн грн, Київській області – 1,0 млн гривень), що є неефективним управлінням коштами державного бюджету.

В окремих випадках з боку облдержадміністрацій не забезпечено належного контролю за дотриманням розпорядниками і одержувачами коштів субвенції вимог Житлового кодексу щодо якості житла, яке надається сім'ям військовослужбовців та інвалідам. Як наслідок, придбавалося непридатне для проживання житло, відповідно, видатки коштів державного бюджету на його закупівлю не досягли поставленої мети, що призводило до їх неефективного використання.

Так, у порушення вимог ст. 50 Житлового кодексу, якою передбачено, що жила приміщення, яке надається громадянам для проживання, має бути благоустроєним стосовно до умов даного населеного пункту, департамент житлового господарства та інфраструктури Львівської міської ради виключив із технічних вимог до квартир вимоги щодо обов'язкового їх обладнання сантехнічними приладами. У результаті придбано три квартири загальною вартістю 2272,4 тис. грн, які не відповідають вимогам щодо їх благоустрою згідно з встановленими санітарними і технічними нормами.

Існуюча у Мінсоцполітики та Державній службі України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції система формування узагальненої інформації про потребу і стан забезпечення житлом сімей загиблих військовослужбовців та інвалідів АТО є недієвою, такі дані є неповними, що негативно впливає на здійснення контролю за дотриманням прав цієї категорії осіб на одержання належного житла.

Мінсоцполітики через відсутність затвердженої форми збору інформації і подання її внаслідок цього відповідними органами виконавчої влади у довільній формі або неподання взагалі не володіє повною інформацією про потреби та стан забезпечення житлом зазначених категорій громадян.

Немає такої інформації і в Державній службі України у справах ветеранів війни та учасників антитерористичної операції, яка веде Єдиний реєстр учасників антитерористичної операції (реєстр не передбачає узагальнення інформації про інвалідів та сімей загиблих військовослужбовців, у тому числі щодо забезпечення їх житлом).

Затверджені в державному бюджеті на 2016 рік асигнування субвенції станом на вересень не фінансувалися, що створює ризик невиконання бюджетної програми та незабезпечення житлом відповідних категорій громадян у поточному році.

Мінсоцполітики станом на вересень підготовлено проект нового порядку та умов надання субвенції, який повинен спростити і пришвидшити процедури придбання і передачі житла у власність сім'ям загиблих військовослужбовців та інвалідів I-II групи, забезпечити більш ефективне використання коштів державного бюджету. Цей проект на час аудиту узгоджується відповідними органами виконавчої влади для подання на затвердження Уряду. Внаслідок цього проект розпорядження про затвердження розподілу субвенції на 2016 рік у сумі 300 млн грн Міністерством Кабінету Міністрів України не подано, відповідно, фінансування поточного року не здійснювалося.

Відповідно до статті 37 Закону України "Про Рахункову палату" про результати аудиту поінформовано Верховну Раду України.

З повагою

Голова

Р.М. Магута